QORTI TA' L-APPELL

IMHALLFIN

S.T.O. JOSEPH SAID PULLICINO, B.A.(HONS), LL.D. - PRESIDENT
ONOR. CARMEL A. AGIUS, B.A., LL.D.
ONOR. JOSEPH D. CAMILLERI, B.A., LL.D.

Seduta ta' nhar it-Tnejn 12 ta' Frar, 2001

Numru 15

Cit. Nru. 807/97 RCP

Pauline Mizzi mart Joseph Mizzi u l-istess Joseph Mizzi

vs

Concetta Key

Is-sentenza appellata

Fid-19 ta' Mejju, 1999, il-Prim'Awla tal-Qorti Civili laqghet eccezzjoni tal-konvenuta li hi kienet inkompetenti tinvesti l-mertu ratione valoris.

Il-Qorti,

I. Preliminari

Rat ic-citazzjoni attrici fejn l-istess atturi ppremettew:-

Illi fis-26 ta' Marzu 1996 l-attrici u r-ragel taghha iffirmaw konvenju mal-konvenuta fejn fih filwaqt illi ghamlu referenza ghal sentenza moghtija minn dina l-Onorabbli Qorti moghtija fid-29 ta' Frar 1996 (Cit. Nru. 65/82 JSP) f' liema sentenza giet divisa l-proprjeta' derivanti mill-wirt tal-genituri taghha qablu illi l-konvenuta tithallas is-somma ta' erba' mija u wiehed liri Maltin (Lm401) li kienu dovuti lill-atturi u minflok tittrasferixxi porzjon mill-ghalqa maghrufa bhala "Tal-Hawli" li tinsab wara l-garaxx numru erbgha (4) fit-Triq San Dwardu, Birgu liema porzjon ghandha tigi trasferita libera u franka u dan wara li l-Perit Piju Busuttil jistabbilixxi l-konfigurazzjoni u dimensjoni taghha; u

Illi l-partijiet kienu qablu illi jersqu ghall-kuntratt finali fi zmien tlett xhur mis-26 ta' Marzu 1996 liema konvenju baqa' jigi mgedded kull tlett xhur sal-ahhar ta' Marzu 1997; u

Illi ai termini tal-artikoli 1357 u 1358 tal-Kodici Civili Kapitolu sittax (16) tal-Ligijiet ta' Malta, il-konvenuta giet debitament interpellata taddievjeni ghall-kuntratt finali fil-31 ta' Marzu 1997 izda dina baqghet inadempjenti.

L-istess atturi talbu lil dina l-Onorabbli Qorti:-

1. Tinkariga ai termini tal-konvenju msemmi lill-Perit Piju Busuttil sabiex jidelimita l-porzjon tal-ghalqa li ghandha tigi trasferita;

2. Tikkundanna lill-konvenuta sabiex fi zmien li tiffissa dina l-Qorti hija tersaq ghall-iffirmar u publikazzjoni tal-kuntratt ta' tpartit ta' l-porzjon ta' l-art li tigi delinejata mill-Perit Piju Busuttil u tal-hlas tas-somma ta' erba' mija u wiehed liri Maltin (Lm401) u dan prevja l-hatra ta' nutar u kuratur ghall-eventwali kontumacja;

Bl-ispejjes inkluzi dik tal-ittri ufficjali tal-25 ta' Settembru 1996, ta' Novembru 1996 u tas-7 ta' Marzu 1997.

Rat id-dikjarazzjoni attrici a foll. 3 tal-process.

Rat id-dokumenti u l-lista ta' xhieda annessa mac-citazzjoni attrici a foll. 4 *et sequitur* tal-process.

Rat in-Nota tal-Eccezzjonijiet tal-konvenuta a foll. 11 tal-process fejn l-istess konvenuta ecceppiet:-

a. Fl-ewwel lok l-eccezzjoni *lis alibi pendens* billi diga tezisti kawza ohra fl-istess ismijiet u bl-istess mertu identiku (Dok A), pendenti quddiem l-Onorabbli Qorti tal-Magistrati u differita ghat-23 ta' April 1998.

b. Fit-tieni lok l-inkompetenza ta' din l-Onorabbli Qorti *rationae valoris* stante li l-art in kwistjoni tiswa biss Lm401.

c. Fit-tielet lok u minghajr pregudizzju, l-inammissibilita' tal-ewwel talba attrici billi l-Perit Piju Busuttil kellu biss jipproponi pjan ta' qasma ghall-approvazzjoni tal-partijiet, kif fil-fatt ghamel; tant hu hekk li l-Perit Busuttil ippropona zewg pjanijiet ta' qasma alternattivi u ma kienx hemm qbil bejn il-partijiet fuq ebda wiehed minnhom.

d. Fir-raba lok u minghajr prejudizzju, l-art *da trasferirsi* tispetta lill-konvenuta in forza ta' sentenza tal-Prim' Awla tal-Qorti Civili tad-29 ta' Frar 1996 fl-ismijiet Pauline Mizzi et -vs- Concetta Key et noe li kienet kawza ghad-divizjoni tal-eredita tal-genituri tal-partijiet, liema art giet assenjata lill-attrici akkont ta' parti minn sehma tal-istess eredita, pero' ghad ma giex pubblikat l-att finali ta' divizjoni kif ordnat fl-istess sentenza sabiex il-partijiet jigu immessi kollha fil-pussess, u ghalhekk it-talbiet attrici huma intempestivi.

Salvi eccezzjonijiet ohra.

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenuta a foll. 12 tal-process.

Rat il-verbali tas-seduta tat-28 ta' April 1998, tal-10 ta' Gunju 1998, u tat-3 ta' Dicembru 1998 u il-kawza thalliet ghas-sentenza in difett ta' ostakolo dwar l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuta.

Rat is-sentenza ta' din l-istess Qorti dwar l-eccezzjoni tal-***litis pendentia*** datata 3 ta' Dicembru 1998, fejn giet michuda l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuta.

Rat il-verbali tas-seduta tat-3 ta' Dicembru 1998 u tal-15 ta' Marzu 1999 fejn il-kawza thalliet ghas-sentenza fuq it-tieni eccezzjoni tal-konvenuta wara li tat il-fakolta li jipprezentaw Noti ta Osservazzjonijiet dwar l-istess.

Rat in-Noti tal-Osservazzjonijiet tal-partijiet.

Rat l-atti kollha tal-kawza.

<u>II. It-Tieni Eccezzjoni</u>

Illi it-tieni eccezzjoni hija fis-sens illi din il-Qorti hija inkompetenti ***rationae valoris*** stante li l-art in kwistjoni tiswa biss Lm401.

<u>III. Konsiderazzjonijiet Legali</u>

Illi tali eccezzjoni hija ibbazata fuq l-**Artikolu 47 (1) tal-Kap 12** tal-Ligijiet ta' Malta li jipprovdi illi:-

"Il-Qorti Civili tal-Magistrati bhala qorti tal-ewwel grad tisma' u tiddeciedi l-pretensjonijiet kollha sal-ammont ta' elf lira Maltija".

Izda tali kompetenza hija ulterjorment limitata bl-**Artikolu 47 (3)** li jipprovdi illi:-

"Izda l-kawzi li fihom jiddahhlu kwistjonijiet dwar <u>proprieta</u>' (bl-ingliz ownership) ta' beni mmobbli, servitujiet, pizijiet, jew jeddijiet ohra maghqudin mal-immobbli ma jidhlux fil-kompetenza ta' dik il-Qorti".

Illi skond is-sentenza "**<u>Carmelo Calleja vs John Calleja</u>"** (A.I. 28 ta' Ottubru 1994) gie deciz illi "*dan l-Artikolu ghandhu jinqara ukoll mal-Artikolu 310 tal-Kodici Civili li jikkwalifika bhala 'hwejjeg immobbli minhabba l-haga li maghha ghandhom x' jaqsmu apparti ic-cnus u is-servitujiet predjali, il-jedd ta' uzufrutt jew ta' uzu ta' immobbli u il-jedd ta' abitazzjoni'. Jeddijiet fuq il-proprieta' b' karatteristici ben defінti li ma jinkludux kommodat li huwa dritt personali 'nis in persona' u mhux 'in rem'". "Is-subinciz (d) tal-istess artikolu jikkwalifika bhala 'immobbli' ukoll kull azzjoni biex tittiehed jew tintalab lura haga immobbli, jew xi wiehed mill-jeddijiet imsemmija fl-istess artikolu".*

Illi apparti dan **l-Artikolu 48 tal-Kap 12** jestendi ukoll il-kompetenza tal-istess Qorti Civili tal-Magistrati ghal kull talba ta' **<u>zgumbrament jew tkeccija minn beni immobbli .....</u>** mikrija jew li qeghdin fiha persuni li joqghodu jew ghandhom ir-residenza li tkun ordinarja fil-limiti ta' gurisdizzjoni tal-Qorti.

Illi dwar il-kwistjoni ta' inkompetenza ***rationae valoris*** wiehed irid jirreferi ghall-**Artikolu 746** *et sequitur* tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta u in partikolari ghal kaz *de quo* wiehed jirreferi ghall-**Artikolu 748** li jiddisponi illi:-

"Il-valur ta' l-oggett fil-kawza hu, determinat mit-talba -

a. *meta it-talba hija ghall-hlas ta' somma determinata;*

b. *meta it-talba hija ghal haga li l-valur taghha huwa determinat fit-titolu li jaghti kawza ghall-azzjoni jew b' xi kitba ohra li torbot lill-partijiet, jew bil-fehma ta' kulhadd, jew bil-prezz korrenti."*

Illi dwar id-disposizzjonijiet ta' dan l-Artikolu, is-sentenza "**Frankie Refalo vs Jason Azzopardi et**" (A. 7.10.1997) sostniet li bhala regola *"il-kompetenza tal-Qorti hija determinata fuq kollox u qabel kull konsiderazzjoni ta' l-eccezzjonijiet moghtija, mit-termini tal-azzjoni attrici. Huwa l-att promotur kif intavolat, it-talbiet u il-premessi taghhom li jifformaw il-parametri li fihom il-Qorti kellha tezercita l-gudizzju taghha u li allura jiddeterminaw il-kompetenza taghha".*

Illi ma dan **pero**' irid jigi kkunsidrat fl-ambitu **tal-Artikolu 753 (2)** li jiddisponi li "*meta it-talba hija maghmula biex issostni jew tattakka obbligazzjoni, il-valur jigi determinat mis-somma kollha tal-obbligazzjoni*".

Hekk fil-kawza fl-ismijiet "**Anthony Zammit vs Joseph Ellul nomine**" (A.I. J.S.P. 31 ta' Lulju 1996) gie deciz illi:-

"Il-kompetenza ma tiddependix bil-fors u unikament mit-talba tal-attur imma tista' tiddependi ukoll, fejn ikun il-kaz, mill-eccezzjoni tal-konvenut (Vol. XXXVII.II.454). Jista' jigri infatti illi ghalkemm l-azzjoni inizjalment kienet ta' kompetenza tal-Qorti Inferjuri (billi it-talba hija ghall-hlas ta' somma determinata entro il-kompetenza taghha) din tigi ezawtorata "ope exceptionis" bl-impunjazzjoni ta' l-obbligazzjoni principali (Vol. XXXVII C.I.512). Dan jista' jigri billi il-Qorti tigi necessarjament moghtija u bhala parti mill-process biex tiggudika it-talba quddiemha li tikkonsidra u tiddeciedi obbligazzjoni bejn il-kontendenti li teccedi il-komptenza taghha. Dan ifisser illi f' kazijiet simili il-komptenza tal-Qorti hija finalment determinata mill-indoli tal-obbligazzjoni in relazzjoni mal-obbligat".

IV. Applikazzjoni tal-Ligi ghall-Kaz de quo

Illi sabiex il-Qorti tasal ghall-konkluzjoni ta' din il-pendenza, trid necessarjament thares lejn it-termini tal-iskrittura privata iffirmata bejn il-partijiet u esebita a foll. 5 tal-process, datata 26 ta' Marzu

1996, fejn minkejja it-terminologija xejn felici hemm uzata almenu f' partijiet minnha, il-partijiet fil-kawza it-tnejn irreferew ghaliha bhala **konvenju**, u dan kif jirrizulta mill-premessi tac-citazzjoni attrici, u minn naha tal-konvenuta dan huwa accettat fit-tieni paragrafu tan-Nota tal-Osservazzjonijiet taghha a foll. 35 tal-process.

Illi ghalkemm jekk wiehed ihares lejn l-iskrittura u it-terminologija hemm uzata wiehed ghall-ewwel jista' jkollu dubju dwar dan, jekk wiehed jimxi fuq il-premessa li tali skrittura hija weghda ta' bejgh u trasferiment ai termini tal-**Artikolu 1357 tal-Kodici Civili**, wiehed necessarjament jasal ghall-konkluzzjoni li l-obbligazzjonijiet hemm nascenti huma ta **portata personali** u mhux reali, b' dan li l-ftehim johloq bejn il-partijiet biss effetti personali.

Hekk fis-sentenza "**Francesca Debattista et vs Teresa Mallia et**" (Vol. XLV B. I. 216 - 16.06.1961) gie deciz illi:-

"F' dan ir-rigward, ghandhu jigi osservat illi minn din il-promessa jitwieled dritt ta natura ***personali*** *b' effett unikament limitat ghall-kontraent (v. Ramella, La Vendita nel Moderno Diritto Vol. I. P.9.); u jekk il-haga tigi trasferita lill-haddiehor, u b' daqshekk il-promessa ma tkunx tista' tigi effettwata, ikun hemm biss azzjoni ta' danni. Jghid a propositu Giorgi:- 'Vi sono prestazioni dove non rimane al creditore scelta possibile, e gli e mestiere contentarsi dell' equivalente in denaro. Cio avviene ……… nella obbligazione di dare corpi certi e determinati, quando il-debitore li abbia distrutti o lasciete perire, o ne abbia trasmesso validatamente il-dominio in terze persone' (Obbligazzione, Vol. II. para. 108). U din tidher ukoll il-fehma tal-legistlatur taghna".* Tal-istess skorta hija id-decizzjoni fl-atti tal-Mandat ta Inibizzjoni fl-ismijiet "**Mario Muscat vs Angelo Zahra et**" (G.M.B.).

Illi anke jekk tali skrittura ma hijiex konvenju ai termini tal-**Artikoli 1357** fuq citat, xorta wahda minhabba in-natura ta' obbligazzjoni li din timporta, ghandha titqies u hija fil-fatt obbligazzjoni ta' natura personali bejn il-partijiet, kif gie deciz ukoll fis-sentenza fl-ismijiet "**Edward Enriquez et vs Av. Dr. Anthony Farrugia *senior* et nomine**" deciza fit-12 ta' Ottubru 1995 (P.A. Citaz. Numru. 341/84/GCD) fejn tohrog cara d-differenza essenzjali bejn drittijiet ta' natura personali u dawk reali.

Illi applikati tali principji ghall-kaz *de quo* jirrizulta car u ovvju li tali skrittura u l-esekuzzjoni taghha ma tirrigwardax drittijiet reali

indikati fl-**Arikolu 47 (3)** tal-Kap 12 u lanqas titratta dwar drittijiet ta' proprieta' u drittijiet reali ohra indikati fl-**Artikoli 308, 310 tal-Kap 16** tal-Ligijiet ta' Malta.

Illi ineffetti konkordament mas-sentenzi fuq citati fis-sentenza "**Francis Cilia vs Maria Concetta armla ta Onorato Sammut**" (A. 30.11.1992) il-Qorti specifikat illi:-

"Din l-eskluzzjoni (tal-Artikolu 47 (3)) tirrigwarda kwistjonijiet li jirreferixxu ghad-drittijiet ta' proprieta' ta' beni immobbli - immobbli skond in-natura taghhom - kif jiddefinixxi l-Artikolu 308 Kap 16; jew skond il-haga li maghha ghandhom x' jaqsmu, kif l-Artikolu 310 ta' l-istess Kap 16".

Illi stabilit il-premess, u li tali kawza ma tinkwadrax ruhha taht id-disposizzjonijiet tal-**Artikolu 47 (3),** jonqos li jigi certifikat, jekk possibbli il-valur tal-istess talba attrici, u minn ezami tal-istess skrittura privata bejn il-partijiet jirrizulta li l-valur tal-istess art huwa dak ta' Lm401, u dan peress li ghal tali eventwali trasferiment, il-konvenuta gie koncess lilha li ma thallasx l-ammont ta' Lm401 dovut minnha lill-attrici kif premess fl-istess ftehim.

Illi allura ma hemmx dubju dwar il-valur tal-istess obbligazzjoni, stante li dan gie pattwit bejn il-partijiet fil-ftehim indikat, u tali determinazzjoni tal-valur tal-oggett tal-kawza huwa ghalhekk determinat skond id-disposizzjonijiet tal-**Artikolu 748 (b)** u cioe *"mit-titolu li jaghti lok ghall azzjoni jew f' xi kitba ohra li torbot il-partijiet".*

Illi ghalhekk l-argumenti migjuba mill-atturi fin-Nota Responsiva taghhom ma humiex korretti, kif ukoll ir-riferenza taghhom ghall-**Artikolu 48** tal-Kap 12 stante li fl-ewwel lok riferenza ghal tali artikolu hija riferenza ghall drittijiet personali ukoll, u iktar senjatament stante li **l-Artikolu 48** jidhol in vigore biss jekk ikun hemm talba ghal **zgumbrament** jew **tkeccija** minn beni immobbli u *di piu* fil-limiti tal-valur ta' kera hemm indikati, jirradika *se mai* il-komptenza tal-Qrati Inferjuri. ("**Rosemarie Brincat et vs Mario Blackman et**" **-** P.A. G.V. 27.03.1996; "**Arthur Vella et vs Michael Vella**" **-** A.I. GMB. 16.06.1992; "**Carmelo Calleja vs John Calleja**" **-** A.I. JSP. 28.10.1994).

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, il-Qorti thoss li it-tieni eccezzjoni tal-konvenuta ghandha tigi milqugha, u dan minhabba inkompetenza ta din il-Qorti ***rationae valoris***.

V. Konkluzjoni

Illi ghalhekk din il-Qorti ghal dawn il-motivi, taqta' u tiddeciedi billi tilqa' it-tieni eccezzjoni tal-konvenuta dwar l-inkomptenza *rationae valoris*, u tillibera lill-konvenuta mill-osservanza tal-giudizzju.

Bl-ispejjez kontra l-atturi.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

L-atturi appellaw minn din is-sentenza. L-aggravju principali taghhom hu li l-ewwel Qorti kienet naqset li tezamina l-punt krucjali tal-kwistjoni, u cioe', illi s-somma ta' Lm401 ma kienetx ekwivalenti ghall-valur ta' l-ghalqa, izda kienet biss ekwiparazzjoni miftehma bejn il-partijiet ta' zewg oggetti distinti minn xulxin. Il-fatt jekk wiehed jezamina l-konvenju, li dwar in-natura tieghu ma kienx hemm kontestazzjoni bejn il-partijiet, u li gie pprezentat mill-attur, kellu jidher car li din kienet in effetti ekwiparazzjoni, u ma kien hemm l-ebda indikazzjoni li l-ghalqa kienet qeghda tigi valutata bil-prezz ta' Lm401.

Huma jsostnu li l-eccezzjonijiet l-ohra sollevati mill-istess konvenuta ma kienux dwar il-valur o meno ta' l-ghalqa, izda kienu koncentrati fuq il-fatt illi l-konvenuta, nonostante li l-konvenju kien gie estiz diversi drabi, kienet regghet biddlet id-decizjoni taghha li tezegwixxi dan it-trasferiment ta' l-art.

Din il-Qorti ezaminat l-atti kollha tal-kawza, kif ukoll l-atti tal-kawza l-ohra fuq l-istess mertu quddiem il-Qorti Civili tal-Magistrati fl-istess ismijiet (Avviz Nru. 865/97 DS), li kopja taghhom giet esebita f'dan il-process, u taghmel is-segwenti osservazzjonijiet:-

a) Il-konsiderazzjonijiet ta' dritt b'riferenza ghall-gurisprudenza in materja enuncjati mill-ewwel Qorti fis-sentenza appellata huma sostanzjalment korretti. Hu fl-applikazzjoni ta' dawk il-principji ghal fatti tal-kawza li din il-Qorti ssib li ma hijiex f'posizzjoni taqbel ma' l-ewwel Qorti.

B) Il-Qorti tinnota li wara li l-atturi pprezentaw il-prezenti istanza quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Civili, fil-11 ta' April, 1997, ghazlu li jipprocedu, b'avviz, quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) fid-29 ta' April, 1997, kontra l-istess konvenuti, liema avviz hu redatt f'termini identici u bl-istess talbiet bhac-citazzjoni odjerna. Komportament dan pjuttost stramb u jista' jigi spjegat biss jekk tigi addebitata lill-atturi incertezza fir-rigward ta' liema Qorti kienet kompetenti biex tinvesti u tiddeciedi l-mertu. Incertezza li pprovokat l-eccezzjoni ta' l-inkompetenza ratione valoris milqugha mill-ewwel Qorti. Hu rilevanti ghall-mertu illi fil-kawza quddiem il-Qorti Civili tal-Magistrati (Malta), il-konvenuta, l-appellata fil-prezenti istanza, eccepiet l-incompetenza ta' dik il-Qorti ratione materiae. Dana propju ghaliex quddiem dik il-Qorti hi

ghazlet li tiddefendi ruhha fl-ewwel lok billi teccepixxi li l-mertu tal-kawza kien jirrigwarda propju d-divizjoni ta' proprjeta' derivanti lill-kontendenti mill-eredita' tal-genituri taghhom.

Din il-Qorti hi allura rinfaccjata b'zewg istanzi separati promossi mill-istess atturi kontra l-istess konvenuta, b'citazzjoni u avviz identici, u f'kull wahda minnhom il-konvenuta qed teccepixxi l-inkompetenza tal-Qorti, anke jekk ghall-kawzali differenti. Indubbjament xi wahda minn dawn iz-zewg qrati kienet kompetenti u kien jispetta lil din il-Qorti tiddefinixxi minn liema Tribunal kellu jigi vestit u deciz il-mertu.

3) Din il-Qorti taqbel mal-konsiderazzjoni ta' l-ewwel Qorti illi biex tigi determinata l-eccezzjoni ta' l-inkompetenza ratione valoris, wiehed kellu necessarjament ihares lejn it-termini ta' l-iskrittura privata iffirmata bejn il-partijiet fis-26 ta' Marzu, 1996, li fuqha hi bazata t-talba attrici. Ma hiex pero' korretta l-ewwel Qorti meta tafferma illi l-mertu ta' l-azzjoni kif proposta kellu valur specifiku u preciz ghall-fini tal-kompetenza fis-somma ta' Lm401 u xejn aktar. Il-mertu in effetti kien jestendi ferm oltre minn daqshekk. L-atturi nfatti qeghdin jitolbu li l-Qorti tikkundanna lill-konvenuta tersaq ghall-publikazzjoni ta' l-Att relattiv konsegwenzjali, ghall-"konvenju" li l-kontendenti ffinalizzaw bl-iskrittura tas-26 ta' Marzu, 1996. Konvenju li l-konvenuta appellata apparentement qed tiddiskonoxxi fir-raba' eccezzjoni taghha meta ssostni b'mod sibillin illi "l-

art da trasferirsi tispetta lill-konvenuta in forza ta' sentenza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili tad-29 ta' Frar, 1996, fl-ismijiet "Pauline Mizzi et vs. Concetta Key et nomine" li kienet kawza ghad-divizjoni ta' l-eredita' tal-genituri tal-partijiet, liema art giet assenjata lill-attrici akkont ta' parti minn sehma ta' l-istess eredita'. Pero', ghad ma giex publikat l-Att finali tad-divizjoni kif ordnat l-istess sentenza sabiex il-partijiet jigu imessi kollha fil-pussess, u ghalhekk it-talbiet attrici huma intempestivi".

Il-konvenuta allura donnha b'din l-eccezzjoni qed issostni li l-iskrittura taht ezami, il-bazi tal-prezenti istanza, bl-ebda mod ma mmodifikat sentenza tal-Prim'Awla tad-29 ta' Frar, 1996, liema sentenza kellha tigi qabel xejn ezegwita billi l-partijiet jigu immessi kollha fil-pussess ta' dak lilhom spettanti skond l-istess sentenza. Kien fid-dawl ta' din l-eccezzjoni li l-konvenuta qed teccepixxi l-intempestivita' ta' l-azzjoni odjerna. Intempestivita' li necessarjament testendi l-mertu ta' l-azzjoni ghall-konsiderazzjoni u decizjoni dwar l-import ta' l-iskrittura tas-26 ta' Marzu, 1996, dwar jekk din kienetx jew le tammonta ghal rinunzja in toto jew in parte ghall-effetti tas-sentenza tad-29 ta' Frar, 1996, jew jekk l-istess konvenju "li tieghu l-atturi qed jitolbu l-ezekuzzjoni f'din l-istanza", kienx jew le validu, u, jekk kien validu, setghax jigi ezegwit minnufih jew biss wara illi tkun saret l-immissjoni fil-pussess tal-propjeta' ta' l-eredita' tal-genituri, assenjata lil kull wiehed u wahda mill-kontendenti, skond l-istess sentenza tad-29 ta' Frar, 1996.

Konsidrat allura l-mertu tal-kawza fid-dawl ta' dawn il-konsiderazzjonijiet, provokati wkoll mill-eccezzjonijiet moghtija mill-istess konvenuta ghat-talbiet kif proposti, din il-Qorti m'ghandha l-ebda ezitazzjoni biex tasal ghall-konkluzzjoni li l-azzjoni, kif proposta, taqa' fil-kompetenza tal-Prim'Awla tal-Qorti Civili. Dan propju ghaliex il-kwistjoni bejn il-kontendenti, kif issa kristallizzata, tezorbita mit-termini stretti tal-"konvenju" tad-29 ta' Frar, 1996, u fil-verita', l-oggett fil-kawza ma jibqax semplicement il-hlas ta' somma determinata, imma jimporta, qabel xejn, il-konsiderazzjoni jew decizjoni mhux biss tal-validita' ta' l-iskrittura in kwistjoni, imma wkoll, u aktar, ta' kif il-ftehim li ntlahaq bl-iskrittura kien, jekk kien, jeffettwa s-sentenza tal-Prim'Awla tad-29 ta' Frar li ghaddiet in gudikat. Kwistjonijiet dawn certament ta' valur indeterminat.

5) Dan apparti, l-eccezzjonijiet tal-konvenuta appellata jissollevaw ukoll kwistjonijiet dwar l-interpretazzjoni tal-"konvenju" u l-identifikazzjoni tal-propjeta' li, skond l-istess skrittura, kellha tigi trasferita. Kif inghad, ma kienetx korretta l-fehma ta' l-ewwel Qorti li l-mertu tal-kawza kien limitat ghall-ammont ta' Lm401 li hu l-valur li l-kontraenti taw lill-porzjoni ta' l-ghalqa li kellha tigi trasferita lill-konjugi Mizzi.

Bizzejjed jinghad li l-ewwel talba attrici kienet fis-sens li l-Qorti tinkariga, ai termini ta' l-istess konvenju, il-Perit Piju Busuttil, sabiex jiddelimita l-porzjoni ta' l-ghalqa li kellha tigi trasferita. Inkarigu dan illi hu kontestat mill-konvenuta, inter alia, fit-tielet eccezzjoni taghha, li biha teccepixxa li l-inammissibilita' ta' l-ewwel talba attrici "billi l-Perit Piju Busuttil kellu biss jipproponi pjan ta' qasma ghall-approvazzjoni tal-partijiet, kif fil-fatt ghamel. Tant hu hekk li l-Perit Busuttil ippropona zewg pjanijiet ta' qasma alternattivi u ma kienx hemm qbil bejn il-partijiet fuq ebda wiehed minnhom". Anke hawn kjarament il-mertu ta' din it-talba kien wiehed indeterminat. Kien jestendi ghall-interpretazzjoni tal-ftehim fir-rigward ta' l-inkarigu li l-kontraenti kienu qablu li jinghata lill-Perit Busuttil u decizjoni dwar dak li l-kontraenti obbligaw ruhhom li jadempixxu fir-rigward ta' dak l-inkarigu.

Il-mertu ta' l-ewwel talba allura, skond l-istess eccezzjonijiet tal-konvenuta, kien jimporta decizjoni dwar id-delinejazzjoni ta' l-art li kellha tigi trasferita lill-attrici li dwarha ex admissis ma ntlahaqx ftehim propju minhabba konflitt fl-interpretazzjoni u applikazzjoni tal-ftehim milhuq. Anke hawn il-mertu hu certament wiehed indeterminat.

In vista ta' dawn il-konsiderazzjonijiet, l-eccezzjoni tal-konvenuta illi l-ewwel Qorti kienet inkompetenti ratione valoris li tiehu konjizzjoni tal-

mertu, ma tistax tigi sostnuta mhux lanqas minhabba l-eccezzjonijiet stess sollevati minnha.

Ghal dawn il-motivi s-sentenza appellata qed tigi revokata. Konsegwentement din il-Qorti qeghdha tichad l-eccezzjoni ta' l-inkompetenza ratione valoris u tiddikjara invece li l-ewwel Qorti kienet kompetenti biex tiehu konjizzjoni tal-mertu kif propost, u tirrinvija l-atti lill-ewwel Qorti ghall-kontinwazzjoni. Spejjez ta' dan l-incident a karigu tal-konvenuta appellata.

Dep/Reg

mm